

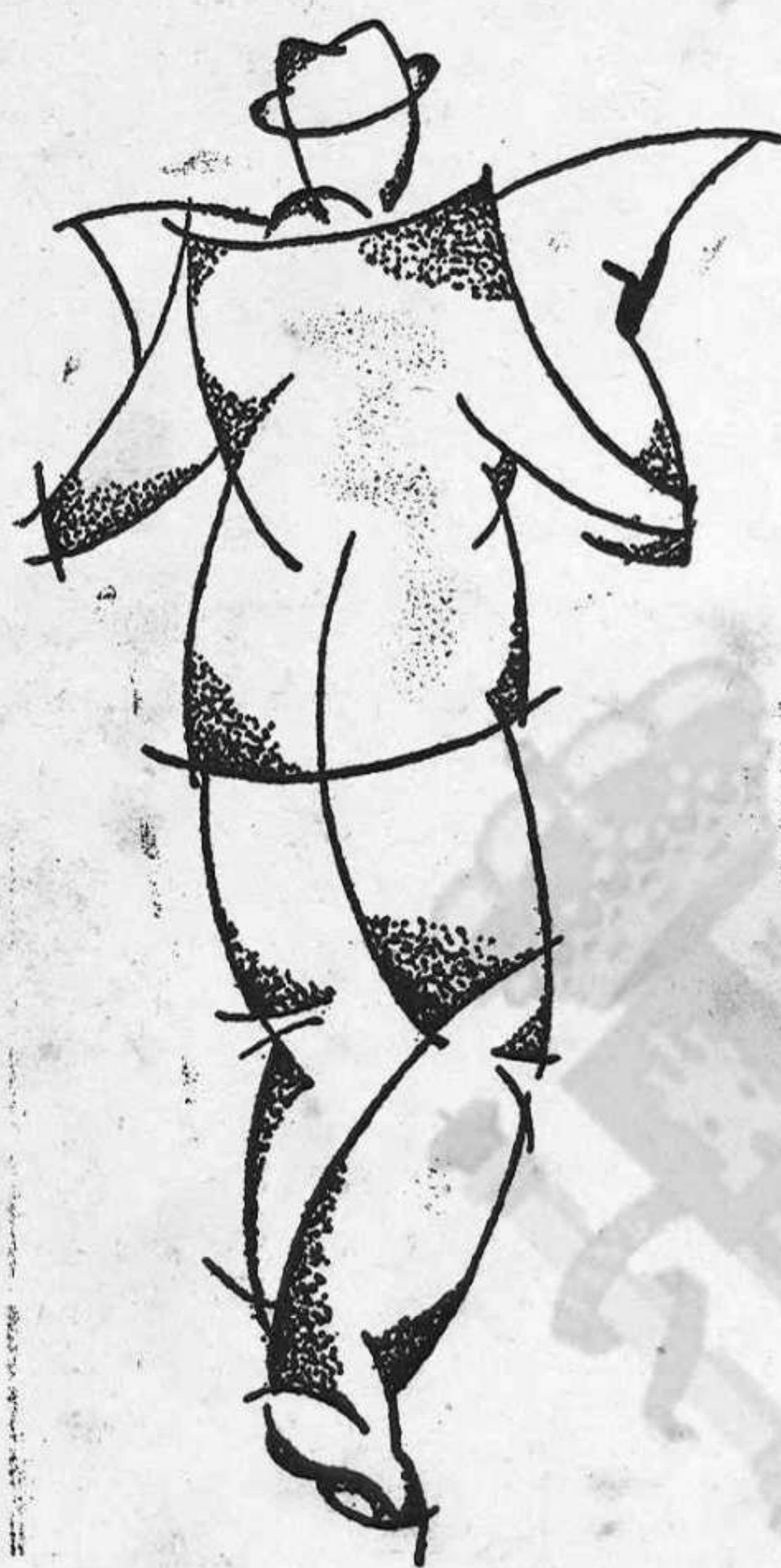
PRECIO: 15 CTS.

la galeria

REVISTA

SEMANAL

sumario

CRÓNIQUES D'ORIENT, per JOSEP GIBERT.—ES QUE NO SOM DE DEU? per RAFAEL CARDINA.—DEL AYUNTAMIENTO.—EXPOSICIÓ MARIAN BAIG, per ANTONI PAPELL.—DE LES FESTES DE SANTA CREU (Visió), per BERNAT CLOVA.—PARLEM DEL REGLAMENT, per A. CLARES.—RAMBLEJANT, per KOLIN.—NOTAS.—SANT PERE DE RODA, FULLETÓ per ANTONI PAPELL.

AÑO II

Núm. 23

FIGUERAS

Miércoles

7 Mayo 1930

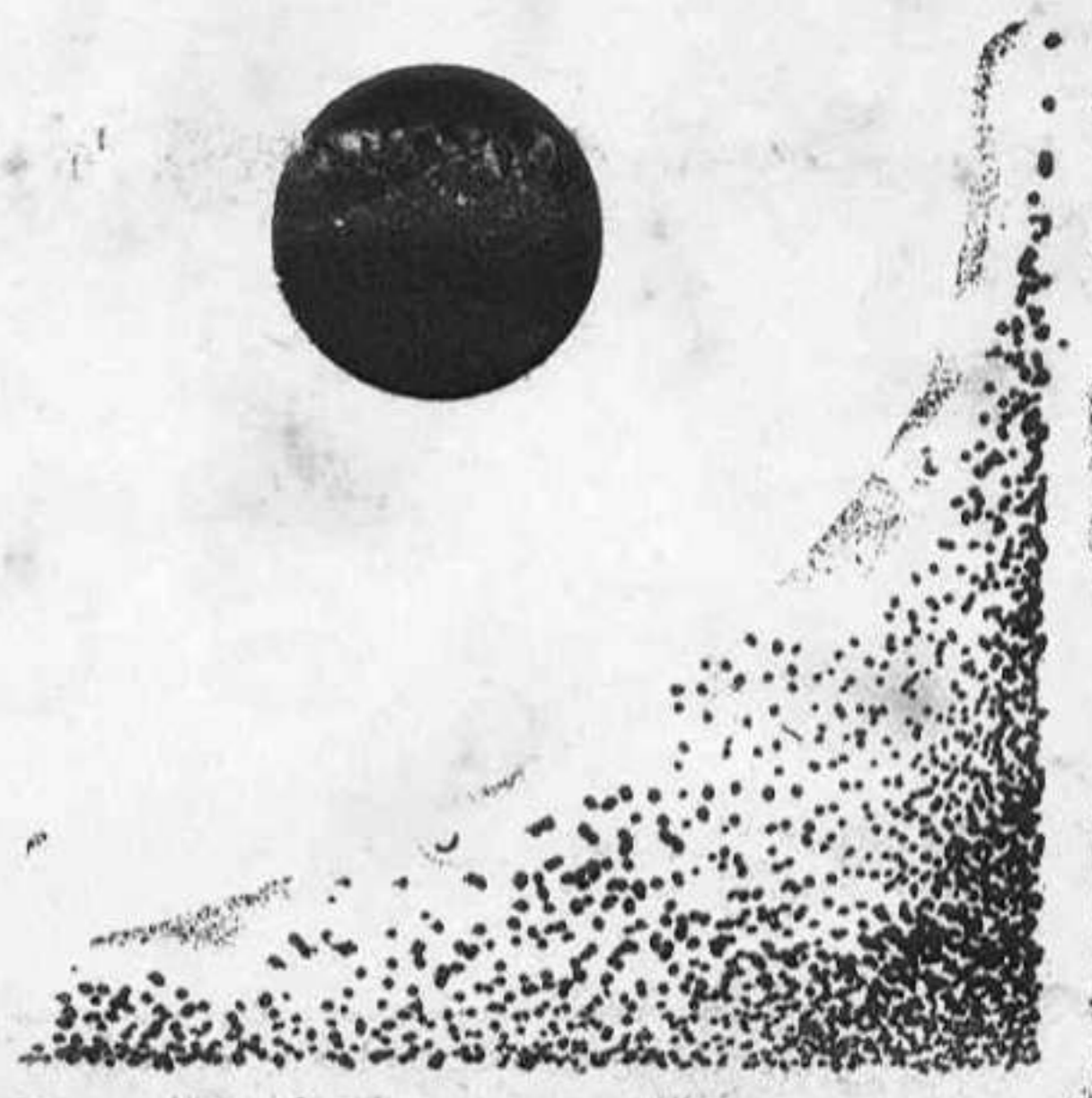
Redacción y Administración
MURALLA, 4

Centro de Venta y Suscripción:
Librería Batllósera, Ingenieros, 3.

IMPRESA

PER TOTA MENA DE TREBALLS DEL RAM

IDEAL

Cròniques d'Orient

Gizeh: II) L'ascensió a la Gran Piràmide

per JOSEP GIBERT

I.

L'ascensió a la gran piràmide és, a la vegada, una de les coses la més divertida i la més terrible que jo conec. Les distraccions que ella ofereix igualen als disgustos que s'hi passen. No és pas que hi hagi molt perill en anar fins a dalt, però sols la fadiga ja hi és considerable. La vista que es gaudeix de la plataforma extrema no justifica la penible ascensió que no troba altra excusa d'ésser que el desig secret de cada un «d'haver montat al alt de la Piràmide». Aquesta satisfacció interior es fàcil d'obtenir.

Ella és el sol mòvil de la pujada. Sols es coneix un cas contrari; el d'aquell «maestro» italià que plantà una tenda al cim i hi passà tres dies i tres nits amb la sola companyia del seu violí per fer damunt del desert una improvvisació.

La guarda de les piràmides ha sigut confiada pel govern egipci a una tribu de beduïns. Aquestos beduïns—un centenar—són responsables dels accidents que hi puguin ocórrer. Llur existència està assegurada per la taxa que ells exigeixen als turistes, sigui per fer l'ascensió de la Piràmide, sigui per penetrar dins el seu interior. Aquell que vol fer una visita conscienciosa del monument, malhaurat!, esdevé per una hora al menys propietat absoluta d'aquests beduïns. Ells fan una massa xerraira i turbulenta que s'agita continuament al peu de la gran Piràmide, llençant mirades inquisitorials a la carretera, esperant als

estrangers amb ànsia. Així que alguns turistes arriben, ja el xeic s'avança a llur rencontre. Les condicions de la visita queden arranjades sense que hi hagi necessitat d'un llarg parlament. El xeic designa llavors per cada persona dos beduïns. A aquestos dos beduïns ben aviat es remarcarà que se'ls hi junten dos altres indígenes, un d'ells portant un petit perolet ple d'aigua. Doncs, per cada europeu que monta la Piràmide hi ha quatre indígenes.

L'ascensió comença.

Els blocs de la Piràmide són enormes. Ells constitueixen una sèrie de graons qual altura depassa de molt a aquells més enlairats que encara són practicables a una camada humana. Doncs és impossible a un home tot sol de passar d'una pedra a altra. Els indígenes però, arriben a resoldre aquest problema de agilitat. Els dos beduïns van sempre un graó endavant del turista que se'ls ha sigut confiat. Aquest allarga vers ells les seves mans. Cada un en pren una. Amb un esforç desesperat, el turista aixecant la seva cama lo més alt possible posa el peu damunt el bloc superior. Els dos beduïns l'estiren pel braç. Un tercer que es troba darrera d'ell l'aixeca amb l'espatlla o les mans. D'aquestos esforços combinats en resulta una empenta violenta que posa al turista al graó desitjat. Aquest moviment es repeteix unes tres centes vegades. I així es comprendrà sense dificultat que el turista, arribat al

cim de la Piràmide, tingui les cames maldures, els braços esquarterats, el respirar apagat, els membres romputs. Ell es un juguet entre les mans dels beduïns que el manipulen amb tanta delicadesa com si es passessin de l'un a l'altre un sac ple de materials inútils.

Si es llença una mirada vers el cel o vers la terra, es resta terrorificat. L'altura de la Piràmide grandeix a mesura que es fa l'ascensió. El sol s'allunya terriblement i el cim recula sempre. La sensació d'un fi impossible d'atrapar és la sola que es té. I sols són cent quaranta metres!... Frisons de vèrtig pessigollegen el cos. Els mals comencen a venir tots a la vegada. Els quatre indígenes es fan plaer de fer tots els possibles perquè això augmenti. L'àrab té el do de sapiguer amoinar i espaorir al turista. Hi ha moments que es senten ganes de demanar una gràcia convençut que s'és de haver caigut entre les mans d'una tribu salvatge.

No s'han pujat una dotzena de graons que ja els beduïns es senten fadigats. Primera parada. Cadascú es seu damunt el granet. El turista creu que podrà admirar la vista. Ail... Els dos beduïns comencen a treure de llurs butxaques escarabeus, monedes, figulines, i comença l'asalt hàbil de llur víctima. Ells posen els objectes en les seves mans, li fan valer el preu i la raretat, es refusen a rependre'ls, li diuen com tots els turistes compren i s'emporten aquests records de la Piràmide. El tercer indígena li anuncia llavors que ell és «el doctor». Li palpa les cames, li fa estendre els múscles, li colpeja el front, escolta els batiments del pols. El quart, el que porta el perolet, li mulla el front per refrescar-lo i fer fugir els esperits del vèrtig. Tots el mortifiquen, l'espaoreixen, el tornen boig. Allà no hi ha Nil, ni piràmides, ni desert. Sols inoportuns que masteguen a la seva orella frases vagues de les que es cospa aquestos mots: escarabeu... gens car... tres, quatre shillings...

Les gents febles no poden pas resistir. Elles ho compren tot a fi de tenir pau. Però elles no en disfrutaran, com tampoc ho faran aquelles més aixerides que pretexten un rodament de cap per tancar els ulls i escapar així a les sollicitacions tot promentent comprar molt un cop es sigui a dalt. I com aquesta parada, hi ha moltes parades. I cada vegada la mateixa comèdia recomença. Es exasperant i desesperant, i més encara quan hom està torturat de la por terrible de

MUEBLES

FIGUERAS

veure's abandonat per aquests homes si no es té una generositat convenible. Aquesta por cervical és invencible.

L'extrem punta de la Piràmide ha sigut destruïda. Molts blocs n'han sigut trets. La massa de granet s'acaba en una vasta plataforma on trenta persones s'hi poden moure còmodament. Un cop s'hi arriba, els beduïns criden tres vegades: Bravo! La vista és bella, però no superior a la que es gaudeix de la base. Veritat és que l'espectacle de la plana i del desert impressiona. Hom es seu damunt la pedra per gaudir de la vista. Però això també és impossible. Les escenes que han caracteritzat la pujada recomencen amb més força. Tots els beduïns fan cercle a l'entorn dels turistes i renoven els oferiments demanant preus fantàstics per objectes de cap valor. Es vol allunyar-los, es voldria contemplar les coses que són davant els ulls, saborejar les delícies de la soletat. És inútil.

Les impresions desapareixen de mica en mica. Una sola en queda, i és una impressió d'enirvament causada per aquesta obsessió seguida d'un desig violent d'anar-se'n, d'escapar, costi el que costi, d'aquests horribles negocis. S'empeny als asaltants, se'ls insulta, es vociferen imprecacions contra ells. Es res. Ells continuen fent proposicions abraçadabrant. Per un shilling un en deu minuts baixarà de la plataforma on s'és fins a terra, després pujarà la segona piràmide i es deixarà glisar damunt la cara llisa del cim a la base. Un altre presenta medalles antigües: són cèntims portuguesos o americans. Llur antigüetat, diu l'indígena, fa el seu valor inestimable. Un vell de barba blanca i ulls fets de usurer, vol canviar en piastres peces de argent italianes. Un més jove, obsequiós murmura amb una veu sucrada: Quaranta segles!... Napoleon!... ara són quaranta un!... i allarga la mà per rebre batxix.

ficia i el projecte ha quedat arxivat a la Secció de Vies i Obres provincials, posposant-lo a altres projectes que, trepitjant un dret, han passat al davant de aquest, tan útil, tan necessari, tan de vida o mort per la població.

A Massanet no són de Déu... i per ço s'ha preferit donar compliment a maniobres polítiques que no pas atendre la justa aspiració de tot un poble.

A Massanet no són de Déu... perquè cap home just a fet acomplir el dret adquirit pels massanetencs en la realització del projecte.

A Massanet no són de Déu... perquè siguent una vila petita i modesta no ha tingut allò que se'n diu «fuerzas vivas» que s'hagin pogut imposar enfront de les arbitrietats d'uns polítics professionals.

A Massanet no són de Déu... i per ço la vila s'ha de veure trepitjada i humiliada en les seves justes aspiracions.

Mes ara sorgeix una nova esperança: ha volgut el destí que un fill il·lustre de la vila fos designat per a regir la Corporació provincial. Ningú millor que l'actual President de la Diputació, don Emili Saguer i Olivet, podria capir la necessitat que els massanetencs senten per la seva carretera. El Sr. Saguer, home just, home de rectitut a tota prova, home de una fermesa i dignitat no superables, donarà a la seva vila el que sia seu. En el programa de llur actuació hi figura el «suum cuique» del Dret Romà que no pot negar al poble que l'ha vist nèixer.

Valdament que ell fos per les terres altes de l'Empordà el Brousse de l'altre vessant dels Pirineus, que morí sense veure realitzada aquesta carretera que fou la seva visió latent, el seu somni daurat!

Tota la vila de Massanet de Cabrenys té els ulls fets en el seu il·lustre fill i viu esperançada de que ell serà qui esborrarà del poble de la Barra de Rol·land l'estigma ignominiós de que «no és de Déu.»

Es què no som de Déu?

per RAFEL CARDINA

D'un home abandonat es diu que «és un deixat de la mà de Déu»; d'un poble oblidat, on tot va de mal borràs, sense que la seva desgràcia mogui a compassió als qui poden ajudar-lo, es diu que «no és de Déu.»

Per ço, els fills del formós vilatge pireneic de Massanet de Cabrenys es pregunten ara: «és què no som de Déu?» I tenen raó. La guerra mundial que tan fatídica fou per totes aquelles viles dedicades a l'indústria surera, donà un cop de mort a l'exuberant puixança de aquella vila muntanyesa, i famílies enteres es vegeren obligades a emprendre el camí amarg de l'emigració per tal de cercar el troç de pa que se'ls hi escorria de les mans. Cada dia, noves llars s'apagaven i nous barris fermaven llurs portes coronades per una creu de palmó beneït. La tristesa començà a campar pels carrers i places vilatans i les cançons alegroies emmudiren quedant mortes a flor de llavi... Era un poble que agonitzava sense esperança de remei... Cap ànima pietosa li proporcionava el conçol d'una revifalla. Talment semblava que Déu s'havia desentés d'aidar-lo en els seus justos anhels de viure...

Tot d'una, el projecte d'una carretera

fins a Custoges passant per Tapis, fou com un raig d'esperança que vingué a reviscolar l'esmortuïda vitalitat de la vila. A Massanet s'acaba el món. Més enllà ja les portes són fermades; no hi ha camí ni viarany que mení envers altres horitzons; és el fons d'un sac del qual no pot eixir cap energia. I la carretera de Tapis a la frontera ve a ésser com el «plus ultra» que obriria nous esplais de vida a l'activitat de la vila.

Mes, ai! El projecte no ha passat de tal. La Diputació gironina el té fet i aprobat; fins se li donà un número de ordre i es fixà un plaç per a la realització, però, a Massanet no són de Déu... Ningú ha fet acomplir ço que era de jus-

Sastrería SANCHEZ

FIN DE TEMPORADA PRECIOS INCREIBLES

Gabanes confeccionados
a cualquier precio

DEL AYUNTAMIENTO

BENEFICIO DE LA CARTA MUNICIPAL

Estamos en fiestas y ya pasó la sesión plenaria de los 28 i 29 de abril, pero como es altamente interesante en efectos económicos para la ciudad, trataremos de lo que en ella estimamos más esencial.

Se acordó suprimir muchas cosas, puesto que se desiste de construir la Casa Consistorial, nuevo afirmado de calles, alcantarillado, completar la dotación de agua que necesita la ciudad y su distribución, levantar la plaza mercado, etc.

¿Por qué acordó el Ayuntamiento gubernativo del general Berenguer, suprimir lo que proyectó hacer el último Ayuntamiento gubernativo del general Primo de Rivera? —Pues porque dicen que las anormales circunstancias financieras del país no son propicias al crédito, y por la circunstancia del origen y carácter que tienen los actuales concejales, que como sus colegas gubernativos anteriores, son interinos o transitorios, que es lo mismo. Mientras tanto hay que dejar las cosas como están hasta que decida el pueblo por las elecciones y vengan los representantes populares.

A cambio de las supresiones, el Ayuntamiento no cobrará el arbitrio sobre fachadas más bajas que el promedio general; el de servicio para extinción de incendios; los de recogida de basuras; rebajar el de expedición de vendís y reducir considerablemente los impuestos sobre bebidas espirituosas y

alcohólicas; también rebajar los de carnes, volatería y caza.

Con tales reformas no dudamos que la población encontrará los beneficios en la rebaja de los precios, pues de lo contrario sería mermar el erario municipal, no realizar mejoras y beneficiar sólo a unos cuantos afortunados. Además perderían también la higiene de la ciudad y el trabajo para los obreros, que vale la pena de tenerlos presentes.

Y todo el milagro de las rebajas y supresiones, no se podía hacer estando aprobado el Presupuesto y Tarifas para el año de 1930 por la Delegación de Hacienda.

¿Ha habido sortilegio, o alguna chispa brillante de ingenio? —Nada, de particular (al parecer), señores. Solamente la indiscutible eficacia y utilidad de la famosa CARTA MUNICIPAL, que tanto se mofó y quiso criticar, pero que da la absoluta soberanía municipal, o autonomismo.

Ahora se palpan y tocan los resultados de los éxitos que obtuvo la comisión que fué a Madrid para este solo objeto, y que de apostilla trajeron resueltos además otros numerosos asuntos, entre tales, la concesión del mayúsculo y magnífico Grupo Escolar que prontamente esperamos ver inaugurado.

Esa libertad de acción, de determinismo, y el palacio para la cultura logrados, cabe agradecerlos, si bien a los comisionados, más aun a la decisiva

intervención de nuestro malogrado concidudano D. Godofredo Nouvilas, que con su alma liberal y noble acogió todas las iniciativas plausibles y liberadoras.

Sin Carta Municipal, ahora el Ayuntamiento no habría podido acometer los propósitos acordados.

Figueras tendría que pagar, aún sin realizar las obras de que se desiste, todos los arbitrios que figuran en el Presupuesto y las Tasas.

Si no se pagan será por el derecho de autonomía que otorga la Carta Municipal, lograda por la efectiva y decisiva intervención del nunca bastante ponderado D. Godofredo Nouvilas, empujados de sangre, de corazón y sentimiento.

Recordemos siempre los beneficios obtenidos por intercesión de tan preclaro varón, y desechemos las pasiones, rencores y odios que se puedan plasmar a pretexto y con miras a plataforma de una campaña política caciquil.

—A on compres, que sempre portes coses de tant de gust?

a la Merceria M O N E L L

Exposició Marian Baig

per ANTONI PAPELL

L'Exposició Marian Baig ha estat molt visitada els dies de Santa Creu. Molt visitada i aplaudida pels amants de l'Art.

Marian Baig és un artista original, intuitiu en el sentit de la caricatura, ultra dominar la tècnica del llapiç i de l'aiguada. Les seves representacions, repentistes, assoleixen un caire ben propi del seu temperament inquiet, imaginatiu, encar que de primer antuvi sembli el contrari.

Una trentena d'obres, a més de les caricatures—com ell diu, crec jo, equivocadament—informen el catàleg de l'Exposició. La major part d'elles són de mà de mestre. Altres, no tant i són fetes sens dubte, en diversos períodes de la seva vida i aportades, possiblement, per a emplenar. Sobressurten entre elles una Marina rublerta de llum i de colors llampants, clara i encisadora. Figures femenines estan estirades da-

Gran fotografía Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)
Teléfono, núm. 14

Figueras

BANCA ARNUS

SUCCESSORA D'EVARIST ARNÚS ♦ Fundada en 1846

Capital 10.000.000 de Ptes. completament desemborsat

Barcelona

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22

CASA MARIU: Passatge del Rellotge

Sucursal de Figueres

Casades de Còdol, núm. 15 (Rambla)

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venta al comptat de valors de contractació corrent

CAMBRA CUIRASSADA AMB DEPARTAMENTS DE LLOGUER

empresa de autos "GREGORI"

Plaza Pi y Margall, 4

FIGUERAS

Líneas de ómnibus: Figueras-Rosas-Cadaqués; Rosas-Vilajuiga; Puerto de la Selva-Llansá
Servicio de automóviles Hispano-Suiza — Omnibus para excursiones — Taxis de alquiler — Venta de Gasolina — Teléfono número 30.

Gran stock de cubiertas y cámaras de las marcas «Dunlop» y «Bergougnan». — Agente exclusivo en esta plaza para la colocación con prensa de los macizos «Bergougnan».

Lluís Sala Oliveras

Consultori mèdic d'instalació moderna

HORES DE CONSULTA: Matins.—Tots els dies menys els Diumenges de 11 a 12 i mitja.
Tardes.—Els Dimarts, Dijous i Dissabtes no festius de 6 a 7.

Plaça de Catalunya (del Gra) ————— Figueres

BANCO de FIGUERAS

DE L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRÉSTITOS — CUPONES — GIROS — IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA.

CASA DE CONFIANZA, ECONOMÍA Y RESERVA

EMPRESAS DE CONSTRUCCIO D'OBRES

per tot arreu

TOMAS ESPIGULE

Projectes i pressupostos

Lasauca, 10-Figuera (Empordá)

LA MEJOR COLOCACION DEL DINERO

- :: - BANCO DE LA UNIÓN MADRID - :: -

Asociándose a nuestro Banco, además de constituirse un capital, jugará gratis todos los meses a la Lotería Nacional y podrá tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España.

Suscribiendo nuestro contrato, tendrá siempre automóvil nuevo.

Agencia para Cataluña y Baleares: Paseo de Gracia, 48, 1.º

BARCELONA

Representante en este partido: Jerónimo Barman, Perelada, 18 Figueras

Agente de las Compañías «ZURICH» y «ROYAL», potencias financieras de primer orden en los ramos de Accidentes e Incendios respectivamente.

Consultas a cualquier hora del día.

Tallers de fundició i construccions mecàniques

MOTORS A BENCINA OMNIUM - FITA a refredament per aire

GRUPOS MOTO-BOMBES

ELECTRO BOMBES

NORIES DE ROSARI

Lluís Fita Salvatella

FIGUERES

De les festes de Santa Creu

(VISIO)

per BERNAT CLOVA

munt la daurada sorra de la platja, comunicant-nos l'esperit d'indolència que allí es respira i excitant-nos el somriure la nota de finíssima ironia de l'home que absorbeix les delicioses cames de les banyistes mig amagades per la copa de l'ombrel·la.

La línia expressiva del jove artista figuerenc es mostra acuradament en les escenes de mercat, constituïdes per robustes figures, ni exagerades ni grotesques, que ens donen una sensació pleníssima del traït popular de la nostra vila atrafegada per aquests tradicionals aplecs. Semblants a aqueixes escenes de mercat són les dues obres Jugadors de Cartes i La Taverna, aquesta última una de les més belles de l'Exposició.

El Camerí és una producció eminentment decorativa i elegant, parellada (no per la seva tècnica) a la Nit de Carnaval. Altre treball que palesa les excepcionals disposicions del nostre dibuixant en l'ordre de la decoració, és el quadre titolat «Poc a poc es va lluny».

Baig és més que res, un caricaturista. Ens atrevim a dir: sols és un caricaturista. Sap com pocs copsar els elements característics de les persones o coses per ell dibuixades. Aquests elements els troba ell, fixats per les secretes normes dispositives, en un gest, un efecte rellevant que nosaltres no podem detallar tot i veient-los. En això estriba precisament l'art del caricaturista.

Però, naturalment, dintre d'aquestes representacions gràfiques, de disposició innata, com en tot art, hi han orientacions diverses, fruit d'altres circumstàncies: l'estudi, l'ambient, la psicologia de l'individu, etc.

Marian Baig ha donat al ja gràvid arxiu d'aquest art, que amb tants il·lustres capdavanters compta, dos aspectes suggestius i peculiars: les caricatures amb doble caricatura, feta la segona per l'ombra del caricaturitzat i les produccions en llauna, que sembla assoleixen un èxit ben falaguer a l'exposició que celebra el nostre concitadà a Madrid.

Al felicitar-lo, ens felicitem nosaltres de posseir un nou relleu que farà cada volta encara més noble el nostre ben-volgut Empordà.

Propietaris i Mestres d'obres

Exigiu als magatzems i al vostre guixaire el legítim i acreditat guix de Mayà, en **sacs precintats**, de l'antiga guixera d'En Sans, de J. Batlle, que és el millor i el més consistent que hi ha.

Encara hi som, i no les podem pas resumir, com així ens agradaria fer-ho. Però com en el tast d'un llibre o l'acte d'un espectacle, donarem la impressió del relleu que s'ha fet "impromptu" entre tots els festejos fins aquest moment celebrats.

Primer dia de la Fira, festa de la Santa Creu, jornada freda, mansoia, fada, sense suc ni bruc, que vol dir que no tenim gent a la nostra ciutat. Mal temps i mala cara en les botigues, comerços i firaires. Queda l'esperança de l'endemà. L'endemà és el diumenge. Tenim un plat fort; l'espectacle masculí de tots els espectacles. Corrida de toros, així com s'escriu, sense traduccions, que no n'admet. Mestres toreros dels millorers, i diuen també que bon bestiar. Un home tot sol s'ha atrevit al risc de muntar l'espectacle. Es D. Mario Gelart Margall. Parlem-ne d'ell. Abans diguem però, que els qui es titllen d'intel·lectuals nostrats, troben que l'espectacle no és nostrat, i l'hem de bandejar. Avui, els hi recomenem però, que demanin el judici dels fondistes, cafeters, carnicers, sales de ball, teatres, flequers, vinaters, pasticcers, etc. etc., per no anar descapdellant un a un tots els establiments figuerencs. El dia de la corrida ha sigut jornada de bona bossa per tothom. Als carrers i places de la ciutat la gent hi formiguejava com rarament se pot veure. Tenim acollits a casa nostra més automòbils que no en té de matrícula tota la província. El nostre cap fins i tot s'atabalava amb tant de soroll i trepidació. Munió, gent, empentes, i diners que corrien i diners que es gastaven. Repe- tim-ho, bon calaix. I dèiem que el dia abans era de calma i ensopiment.—El miracle? Ja l'hem apuntat: la decisió elegant i flemàtica de D. Mario Gelart Margall, que amb aquell seu somriure d'home superior i displicent, sap portar fins a Figueres, aquell aixam humà que ens hi feia falta. Barroerament, o ben planejat i dis- cutit, se reuneix cada any un Comitè de Festes. Tothom té parers, i n'hi ha i tot d'acceptables. Però no sabem sortir de la rutina. La rutina però direm que ho sembla una corrida, i no ho és. La corrida té movilitat, té llum, té matços, té col·lectivitat, i té sobre de tot que és ço que la fa gran espectacle, l'exotisme, aquest exotisme que és tan esplendent i atractiu, que té ales daurades, cos vermell i llampegant d'atzur. Per atrapar aquesta bella fal·lera cal tenir temperament d'empresa, pit i coratge. Tots ells els he reté D. Mario Gelart, i més encara tota una afició i gran simpatia per la ciutat. I aquesta ciutat però li correspon, encara que no vulguin els intel·lectuals, perquè la ciutat en reb els beneficis. I un temps el pare d'

aquest excel·lent ciutadà, Don Pau hagué de patir les fiblades i les amargors d'un congriament recelós que no volia ben veure els seus desvetllaments per aconseguir l'èxit d'aquest espectacle exòtic que porta tanta gent i tants diners.

I ara que toquem els resultats beneficiosos, cal que ens recordem de D. Pau Gelart que va bastir la nostra Plaça de Toros.

Fútbol, altre exotisme, hagué també el seu èxit naturalment no tan ample com els toros.

Sardanes, teatres i balls, arplegaren l'increment mondà que ens aportà la corrida. Gosariem proposar que el Comitè es recordés quelcom més de l'emprenador empresari D. Mario Gelart, que realment és ell qui ha portat tot el contingent de visitants a Figueres. Sinó haurem de comprendre que D. Mario Gelart, o el qui sigui empresari dels toros, fa viure i lluir les festes de Figueres.

El dilluns, com el dissabte; però amb carrera ciclista altrament i aviació.

El dimarts aviació i sardanes. Pas res més. Apenes gent.

Hem d'anotar, quina llàstima!, l'ensopada de la Pubilla, de la geganta figuerenca, que no sabem si de vergonyosa, o pel poc lluït paper que li fan fer, va anar per terra en orris, desfigurant-se la cara, la vigília de la Fira.

Llibreria

Batllosera

LLIBRES

LLIBRES

LLIBRES

Enginyers, 3 Figueres

SURTIDOR de BETZINA n.º 2521

El més ben situat de la Comarca
Servei Permanent
Petroli, oli, grases i valvolines

Placeta, 1 — — — Telèfon: 3
FIGUERES

Plisados, Calados y Bordados

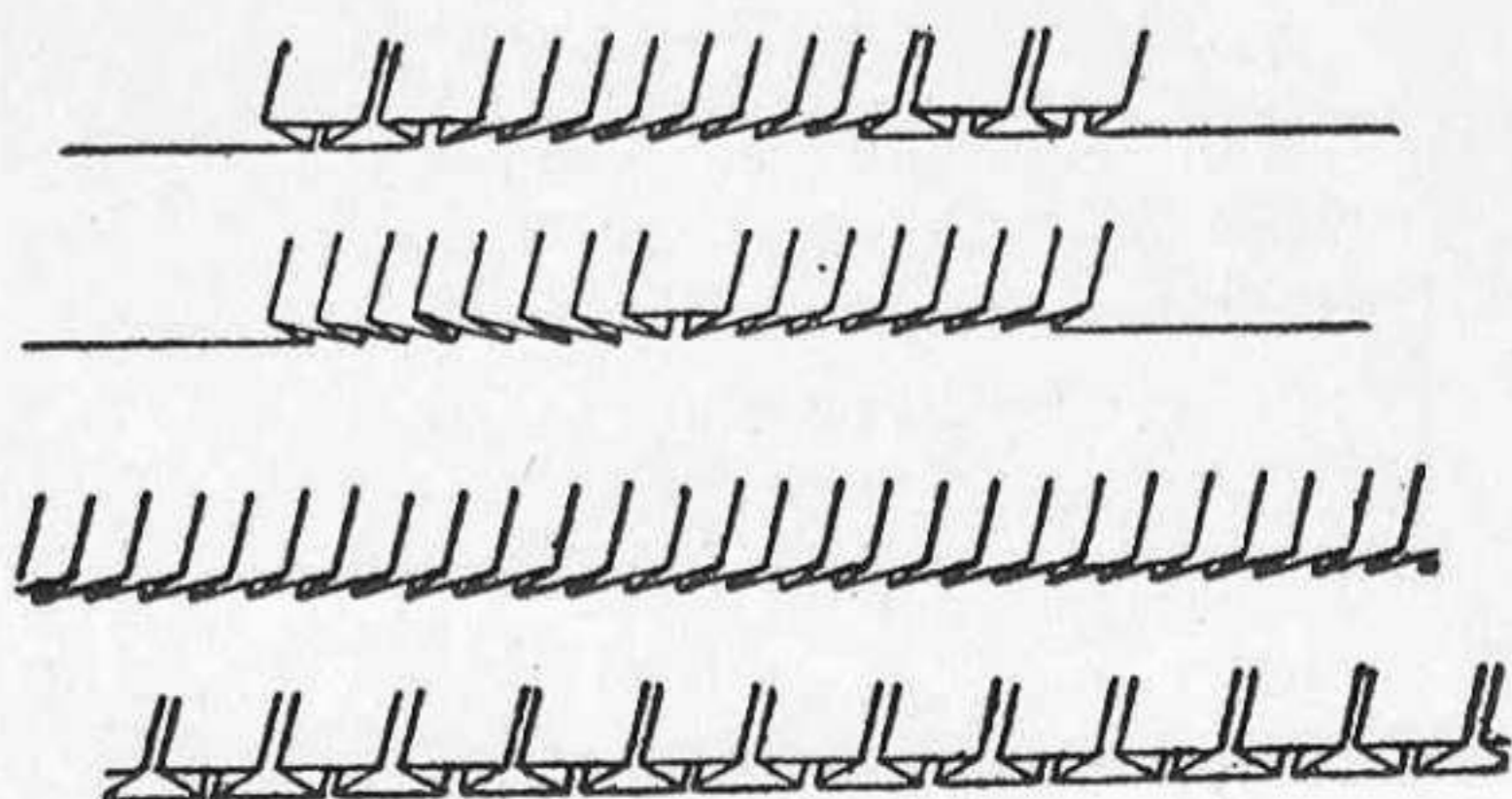
TRABAJOS GARANTIDOS
RAPIDEZ Y ESmero EN LOS ENCARGOS

MARIA PALLISERA

Juan Matas, 5

FIGUERAS

PELUQUERIA GRAN CHIC

Baja de San Pedro, 2 (frente a la Rambla)
DE

ENRIQUETA PAU

del Instituto de Beuté Parisiën.

Ha contratado al artista de Peinado

Jacques Coll

de las Casas Jules Etienne y Clevers de Paris

Precios excepcionales

Ondulación permanente garantizada 6 meses con Aparato Eugène.	25 ptas.
Aplicación de tinte desde	4 "
Ondulación al agua	2'50 "
Ondulación Marcel	1'50 "
Corte del cabello	1 "
Champú	1 "
Lociones de las mejores marcas desde	1 "

MÁXIMA PERFECCIÓN Y GARANTÍA DE NUESTROS TRABAJOS

Venta de crema "GRAN CHIC" a granel, especial de esta casa, exclusivamente para sus clientas

Enseñanza completa de Ondulación Marcel al agua y permanente : PRECIOS MÓDICOS

Garage Citroen

= Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carretera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos Taxis de Alquiler

Ramblejant

per KOLIN

■ Dia de fires. Dia de festa major. Tarda de toros. Ramblejem amb automòbil. La nostra Rambla, convertida en rua, posa de relleu les belleses foranes i les de casa que hi concorregueren. El nombre d'automòbils i la bellesa de llurs ocupants ens féu rodar el cap i més els peus, fins el punt de fer-nos impossible una informació "ruesca" detallada.

■ Hem vist bonica com sempre i també sempre "castigadora", la ex-nostra Lolita Marimont.

¡Ai Lolita, no te'n tornis, que ara el nostre cor s'ha omplert de goig altre vegada al sentir la teva rialla que no havíem pas oblidat, sinó que recordàvem amb recança el sentiment d'haver-la perdut.

DAMES:

DAMISEL·LES:

Recordin que s'apropen les Fires i la temporada dels banys per a encarregar dia i hora per vostra Ondulació Permanent, garantitzada per mitj any, al mínim preu de 25 pessetes, amb la Màxima Perfecció a la

PELUQUERIA GRAN-CHIC

Bajada de S. Pere, 2 (davant la Rambla)

■ Divendres, tres tarda, carrer de S. Josep, crits, xiscles, xivarri, una colla de jovincel·les surten corrent d'una escaleta amb porta vidrada....

...Què passa?....

Van a veure els Gegants.

■ Chades, Suros, Petrolis, en Frigola us en donarà un esqueix.

■ Tomàs que mal vas, a aquest pas et casaràs.

■ L'altre dia vareig creurem trasbalsat al temps galants de Lluís XV, en veure davant d'una parada de xurrus a un jove, que dirigits per en Campistol, feien l'amor sistema D'Artagnan, a la xamosa Marina.

Mireu que n'hi ha que vigilen i fins tenen mal gènit.

Vila Sabater

DENTISTA

FIGUERES

■ Hem dit que no hauríem pogut copiar d'una manera exacta els noms dels concurrents a la "Rua" del diumenge. No és cert. Vegérem un pomell de flors que caminava. Flors llampants, colors joves, cares rialleres. Era el cotxe d'en Martí i

Serraclara que "poncelant" com sempre, havia reunit lo bó i millor de les belleses de la plana.

EL GLOBO

ES LA CASA MEJOR SURTIDA EN EL RAMO DE CALZADO

■ Els nostres "destructors" (ara se'n diu així) no s'hi han entès de feina aquestes fires. Les francesetes, les representants de la veïna República, han vingut a aclaparar-los.

"Hi bé balleu—deien. Aquest nin espanyol me frappe le coeur."

Alguns ho entengueren així. Altres desconeixent l'anatomia humana obraren més positivament i... les representants del país d'en Jofre, pogueren emportar-se mostres ben "palpables" de la "politesse" figuerenca.

■ Dugues baldufes. Ara giravolten ençà, ara s'escorren enllà. Es dia de sardanes davant l'estatge de l'Erato. Vigília de Santa Creu. No les coneixeu. Són la Maria Pi i l'altre Marieta.

■ Aquests dies firadors les barques de l'eixut han tingut èxit. Sinó recordeu la Remei, Monserrat, Pura Giner, Carmen Brunet, Teresita Pujol i... allò era navegar sense perdre el timó.

Banco de Crédito Ampurdanés S. A. FIGUERES

BANCA — BOLSA — CAMBIO

Negociamos los Cupones del as Deudas del Estado

VENCIMIENTO 1.º DE ABRIL

■ Alerta Papitu. Per a fer de "gondolier" s'ha de saber nadar i salvar la roba, i sobretot no haver perdut la carta... vulg dir la de navegar.

Veritat és que hi ha cada rossa que és capaç de fer perdre el rumbo a la "Rosa de los vientos".

Què hi dius, Maria Antonia?

■ Si vols riure, veste'n al circ Olympique, que encara que tenen un graciós que la va perdre al breçol, pots trobar-te amb meravelles d'equilibri com les que feien els Jordá i les Ferrer, Tomás i Ventura.

—Quines mitges més bones. D'on són?

de can MONELL

■ Fins fa pocs dies en Pepet Sanllehí era elegant republicà; d'ençà que busca guatlles a la Garriga, s'ha fet monàrquic de mà ferma. Ojo que l'Alfonsina té un reclam para "tordos".

■ Es veritat Quintana que a la Catalina li agrada més anar al "quadro" de la bicicleta que a peu?

—Quin perfum més fi. Ja sé d'on és de can MONELL

■ Les pluges quan són abundants poden malmenar les arrels, sobretot si són de "pirètre". Per aixó en Yago la cultiva en pendent, perquè s'escorri l'aigua. Sort ne té que la xicota només el veu d'en tan en quan.

Requerides del Vernaclisme!

Paquita Sellas

MODISTA

Profesora de Corte Sistema Martí

Perelada, 49, 2.º Figueras

■ Diumenge de toros, festa de fe i de valor. Una llotja (que a les corrides s'en diu palco) l'ocupen un ramell de cares boniques i teles virolades. Recordem que n'hi havia de verdes, blanques, grogues i vermelles.

Les noies miren els bous i les etxures dels toreros, però els cavalls porten "peto" i nosaltres fem petons... aixó molt de tard en tard i encara és lletja.

—Sí, dona, sí; ves a la Merceria MONELL i ho trobarás.

■ Un apotecari gras, amic de la xeritola, s'asseu al "tendido" i esprimitxa una llenca d'amic que s'enclou entre ell i un seu homòleg. Una "demoiselle" francesa fuma pitillos amb boquilla. Llença el fum a l'aire i li espurven els ulls, se senten pesigolles, i després un esternut. El toro escolta però no veu res.

Ja pots xiular.....

■ Un "quiebro" a la lidia, i un altre als pedrissos. L'un trenca banderilles, l'altre li trenca el cor a M. L.

—Vols comprar-te un vestit, dius? Després ves a can MONELL que et vendran el adornos.

TIENDA CON VIVIENDA, AGUA, GAS Y TODO CONFORT PARA ALQUILAR

RAZÓN EN ESTA IMPRENTA

Parlem del Reglament

per A. CLARES

No volem pas donar lliçons de res a ningú perquè som encara aprenents de mestre, però sí que responguent a la veu de nostra consciència d'homes,—de homes que sentim l'evolució humana—, hem de dir que trobem un desencert la proposició del Sr. Vicens Ros a l'Ajuntament de la ciutat pretinguent que se anul·li un Reglament d'emplejats municipals fet pensant amb el cap i escoltant el cor, no mirant pas les conveniències particulars ni els interessos de partit ni de classe.

Els qui portaren a cap la confecció d'aquest Reglament, que si d'alguna tara pateix pot ésser de no prou generós, quan el meditarren i reflexionaren, tan com qui vulguí discutir-lo, per no dir més, es despullaren de les preferències i estimacions personals, per acostar-se lo més possible, a l'ideal de perfecció, dins aquella realitat de misèria i esclavatge en que trobaren jumits els modestos emplejats—(que els "jefes" ja tenien les seves lleis protectores).

Del servilisme a que estaven sotmeses persones,—citarem només els Srs. Seras i Bach—, en dona idea el sapiguer que amb un servei que passava de 20 anys, cobraven encara mesades miserables de 30 duros, sense que mai poguessen millorar, estiguent tota la vida lligats com un esclau amb cadena, i obligats sempre a votar la pa-

pereta que se'ls indiqués, si volien conservar el càrrec.

No era millor la condició d'altres ínfims emplejats, que el públic, moltes vegades influenciats per els envejosos i apassionats, qualifica despectivament de burocràtics miserables, quan no saben la gran tragèdia d'aquests servidors de l'erari municipal, que per viure han de fer miracles amb el paidó. Aquesta gent haviem d'estar de sentinella 12 hores seguides sense atendre'ls mai ningú per res i cobrant uns 14 rals de jornal.

L'espectacle dels municipals i serenos, havent d'anar sempre gorra en mà (consti que no desitgem que es trengui el respecte a ningú) i corvant l'esquena com una branca de palmera, creiem que no era pas bonic ni digne.

L'home és una espina dorsal per mantenir-se recte, no pas una corva de xindri.

Veure també com un home arribava a la impossibilitat, i si no era del partit deixà'l a la misèria, era bonic i democràtic i federal i socialista? Què la vida es morís de gana si no volia perdre's, i els fills pugessin—per falta de cabals—com uns bocós perduts o uns arbres torts o malalts i tarats fins a sucumbir, pot admetre's?

Algú, que tingui una visió com la del Sr. Ros i dels que pensin com ell, dirà: i els altres homes que treballen, no me-

reixen també una satisfacció igual que els que serveixen a l'Ajuntament? I direm: sí. Però sí, categòricament. Però les organitzacions obreres han començat a guanyar aquest dret amb el segur del retir obrer, amb la llei contra els accidents del treball, i altres petits avenços que demostren la necessitat de que l'home que ha rendit tot el que pot la seva corpora, ha de tenir, quelcom per la vellesa, lo que se'n diu una poma per la sed. Abans, l'home,—més pobre d'esperit—, havia de conformar-se amb lo que li regalaven; ara exigeix els seus drets. Tinguem present altrament que el treballador que no labora per l'Estat, la Província o el Municipi, generalment se les heu amb un patró, i el patró, per herència, per atavisme, per tendència, és sempre particularista, egoista. Mira per ell, no per els altres.

Si ens trobem però amb una entitat com és un Ajuntament, que ha d'ésser altruista perquè defensa els interessos comuns, que són de tots i per tant generosos, car la humanitat colectiva ment sempre ho és, de generosa, i mai falla, si aquest Ajuntament sent el seu deure, i es vol dir republicà, o només democrata, més sobretot si vol titular-se socialista, ha de volguer el benestar dels servidors del poble, entengui's bé, del poble, que no són pas els del Sr. Concejal Fulano o Mengano, sinó els de la ciutat, repetim-ho. Portar-se d'altre manera és propi dels dèspotès, de les dictadures jueves, o dels cacics i senyors feudals, que és lo que desgraciadament s'ha de patir amb la fórmula: "Ail del que no piense, igual que pienso yo!".

Veiem que ens allarguem massa; retallarem un xic el vol de la ploma que voldria dir molt i molt del nostre pensament.

Demaneu el dret de que l'Ajuntament es nomeni els emplejats. Bé; molt bé. Però, si ja el teniu! Ara, que amb el Reglament no el teniu com el voldrieu vós, Sr. Vicens Ros. Segurament que us agradaria poguer emplejar als càrrecs aquells homes que a vós (és un dir, no parlem per vós personalment), ja no us serveixen; que ja no en podeu treure suc. Però el Reglament exigeix

- Saps que la Maria s'ha casat?
- No m'extranya. Per què?
- Comprava a la Merceria

MONELL

ACEITES Y GRASAS MINERALES

--- LUBRIFICANTES ---

La Comercial e Industrial
Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi - Subida Catedral, 4

GERONA

Sastreria SANCHEZ

Horno Bajo, 8

FIGUERAS

Invita a su distinguida clientela y al público en general a examinar las novedades de la temporada.

Modelos exclusivos tanto en las telas como en el corte y confección.

que els empleats a l'entrar no passin de una certa edat perquè siguin capaçs i puguin desempenyar sense fatiga valedudinària el seu comès, i s'hagin guanyat dintre l'Ajuntament el dret de veïlla; i això és per a que no es vegin casos com els que en un curt espai se hagueren de remeiar i que feien pena. Aïl, els negocis que es fan a costelles de la democràcia! Amb empleats competents i cabals no és el poble que paga els seus drets a ascensos i jubilació, sinó que són ells els que s'ho guanyen. Si no fos aquest dret de millorar, quants ciutadans que avui són patrons, encara foren moços!

I per més llògica, recordi i llegeixi el Sr. Ros que els càrrecs se fan per oposició, davant un tribunal en el que l'Ajuntament hi té la meitat de vots; que els empleats també, —llògicament com en totes les funcions de la vida i perquè són els que hi entenen i ho han de patir—, hi tenen intervenció amb una altra meitat, i que el fidel de la balança, l'home que pot desfer un empat en cas d'existir, ho és un representant de l'Ensenyança, Mestre o Catedràtic, segons la qualitat del càrrec, i hem de volguer creure que un Mestre o Catedràtic que tenen el càrrec per capacitat, tindran la dignitat i la responsabilitat de la professió i que es decantaran

en favor del més competent. Així ho deu reconèixer l'Ajuntament actual quan admet en el seu empleu a D. Lluís Fages després de la prova d'oposició.

Els empleats doncs, no manen. Qui governa és la justícia. I hauria de governar, i esperem que governarà.

Vostè ja és molt vell D. Vicens Ros, potser massa vell per ocupar llocs que volen molta activitat i orientació nova.

Vostè que llegeix els diaris, no veure com pensa el Sr. Saborit, i és socialista; què no ho sab que diu en Samblancat, i en Pestaña, i d'altres líders dels que potser vostè haurà sentit parlar?

Doncs sinó, li en direm quelcom. Mentre tant li preguntí per si d'acàs a qualsevol, al mateix Joan Albert que és ben vell a la casa, si ho eren de demòcrates i francs aquella gent que feren el Reglament?

RELOJERÍA Y FINA MECÁNICA

Bernardo Abenza

(Sucesor de Jerónimo Batlle)

Reparación de Relojes y aparatos de alta precisión.—Taxímetros.—Contadores kilométricos.— Voltímetros.— Gramófonos. Todas las reparaciones son garantizadas

Rutilla, 27

FIGUERAS

CASA COMAS

CARRER DE GIRONA, 20

FIGUERES

El Temple de l'elegància
i el bon gust

El premio 3.º de la Lotería Nacional para los asociados del «Banco de la Unión». Núm. 1610

En el sorteo de la Lotería Nacional del día 2 de este mes, han correspondido el TERCER PREMIO, LAS APROXIMACIONES Y CENTENA a los accionistas del BANCO DE LA UNION.

Dichos tercer premio, aproximaciones y centena, importan CUARENTA MIL PESETAS.

Asociándose a este Banco, además de constituirse un capital, se juega gratis todos los meses a la Lotería Nacional y se puede tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España.

-- SE SOLICITA REPRESENTANTES --

Agencia para Cataluña y Baleares:
Paseo de Gracia, 48, 1.º BARCELONA

Farmacia Castellví Palza Triangular Figueras

ANALISIS - ESPECIFICOS
Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

-- ENSEÑANZA DE IDIOMAS --
Mecanografía Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perejada, 18 2.º Figueras

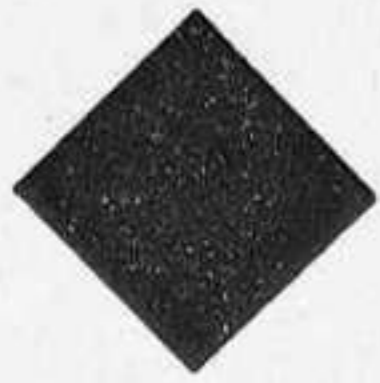
—Ja t'han enredat. Si compressis a la Merceria MONELL no et passaria

Se encarga de repartir programas, invitaciones, prospectos, circulares, esquelas y en general toda clase de reclamos a precios módicos.

PEDRO PUIG

Subida Castillo, 31

Figueras

Testes de la terra

per LLORENÇ BRUNET

Apunt del natural, col·lecció interessant i evocativa, labor artística subvencionada per l'Excm. Ajuntament de Barcelona.

L. BRV
NET.

De cal Vilaverd
de Montblanch.
Apunt del natural.

NOTAS

EL Alcalde-Presidente del Ayuntamiento D. Félix Jaume Gerlart, por la Junta del Patronato de la Escuela Moderna de Artes y Oficios instituida por don Juan Clerch, invita a los Sres. propietarios de solares, edificados o no, adecuados para adaptación del local destinado a la referida Escuela, o para edificarlo de nueva planta, que estén dispuestos a venderlos, para que hagan sus ofertas a la expresada Junta, dentro el plazo que terminará el

día 20 de este mes, entendiéndose que la Junta no adquirirá ninguna obligación hasta el momento, que en su caso, se realice el contrato.

PARECE ser que al Cuerpo de Bomberos Auxiliar que estos días coadyuva a la regularización del tránsito y vigilancia, se le abonará por individuo un jornal de 8 pesetas.

Estimando muy de razón el propósito, no dudamos que se estimulará igualmente a los también modestos emplea-

dos que han contribuido a iguales objetos, con sobresueldos que les compensen del trabajo extraordinario realizado.

Es una medida general, que no dudamos aprovecharán los representantes del Ayuntamiento.

AGRAIM ben coralment l'amabilitat de la premsa que s'ha fet ressó i ha reproduït l'interès posat en divulgar encara molt més del que ja ho era el fàstic causat per les fulles anònimes contra l'honorabilitat de nombrosos

conciudadans i l'ultratge que aital vilesa suposa per la ciutat.

LA GALERIA, coneguda arreu pel seu seny, solvència i amor a la ciutat i a l'Empordà, que l'han arrelada i propagada, se sent cofoia, en poguer constatar que la revulsió contra el ximple autor de la baixesa es unànim, particularment en la joventut que puja, futurs ciudadans i ciudadanes del demà, que sabran estimar més que res el bon nom, el crèdit i la dignitat de tots.

Per arrendar

s'hi troba una casa prop de l'estació, aigua viva i mosàic. Hi ha jardí i dóna a dos carrers. Informaran a ERAS DE VILA, 32, CIUTAT.

AYER se ahorcó en la cárcel, donde estaba recluso, E. Gironella, detenido por la policía a su entrada por Port-Bou, como sospechoso del crimen de Espolla, de que se confesó autor.

CELEBRAMOS que a pesar de la aglomeración del domingo, no haya ocurrido ningún incidente ni caso de ratería.

LA antigua Banca Casals y Llorens se traspassa al Banco de Cataluña.

SE VEND

un auto-camioneta en bon estat. Donaran raó en aquesta Impremta.

MAÑANA, jueves, el Casino Sport Figuerense, celebrará un selecto baile, por la noche, en los salones de su local social.

No faltará nuestro cronista.

FUÉ el festival del día 3, Empastre y Llapiserà, un espectáculo nuevo. Una brillante banda de música, compuesta de verdaderos profesores selectos. suponíamos que veríamos una murga o una comedia musical, y nos equivocamos. La Banda de música El Empastre es una banda para conciertos, en ella pudimos apreciar ejecución, armonía y precisión. En una palabra, es banda para dar conciertos de categoría. En cuanto a la lidia del becerro a cargo de los profesores de El Empastre, no vimos nada más que afición y voluntad. El Director dió pruebas de gran artista.

La segunda parte, o sea la actuación de la Troupe cómica de Llapiserà, gus-

tó en general, si bien todos los trucos son conocidos. El Bombero conoce y domina todas las suertes del toreo, los tres hicieron las delicias del respetable, que, en reducido número, aplaudió las excentricidades de los toreros cómicos.

TENÍAMOS reseña completa y original de la corrida, pero no se publica por escasez de espacio. Queremos hacer constar no obstante a los revisteros barceloneses, que bien está que procuren ensalzar a sus amigos y parroquianos, los maestros "estoqueros" mas creemos que es su deber no mentir descaradamente con la información, haciendo creer en toros gigantes, faenas inverosímiles y paseos en hombros, que sólo estuvieron en sus deseos. Quien quiso se fué a su casa a pie o en coche, pero los figuerenses no nos cargamos a nadie, y menos aun a la espalda.

SE VENDE

Automovil «Citroën», 5 caballos, 2 plazas, a toda prueba, con patente pagada hasta el 30 de Junio próximo por el precio de Ptas 2.000.

Razón en esta Impremta

EN la carrera de biciclelas del martes llegaron a la meta los corredores por este orden:

Soler, de Cadaqués; Gispert, de ésta; Viader, de Gerona; Figueras, de Casavells; Sebastián, de Port-Bou; Déulovol, de ésta; Albó, idem.; Palomeras, idem.; i Noguera, id.

SON varios los amigos que han tomado el bautizo del aire estos días, entre ellos: José de Ros, José Alonso, Juanita Lloret, Miguel Guillamet, José Raurich, José Viñas, Luís Gratacós.

Kiosko de tota mena de diaris, revistes, etz., per a vendre a Port-Bou.

Raó: F. COROMINAS.—Carretera de Roses, 24.—Figueres.

CON sentimiento no podemos ni siquiera hacer una sencilla reseña de espectáculos.

La modestia de nuestros bolsillos y los precios exorbitantes que se cotizaban en taquilla, nos obligaron a deambular entre el bullicio, cuando el día de toros, o no el desmayo de nuestras calles y plazas, los otros restantes.

La megalomanía barcelonesa de las pingües ganancias, vemos con senti-

miento, que se les ha entrado por las puertas a los empresarios de espectáculos de nuestra ciudad, y nos han hecho imposible la asistencia a sus salas productivas.

No sabemos si existe un remedio que pueda poner coto a semejantes exageraciones, pero creemos que, aun deseando el buen negocio para la empresa, se ha de tener también en cuenta el crédito y la hidalguía de la ciudad, haciendo que se cobren las cosas de una manera razonada. Sinó, con el prestigio ese que se va sembrando, nos vamos a poner imposibles, y quizás veamos como alrededor de Figueras se levanta a manera de una muralla china de protestas que nos perjudicarán.

—Ja ho saps que la Merceria MONELL ven més barato que tothom?

EN TRE los diversos comercios que engalanaron sus escaparates, figuran los premiados por el orden que se consignan, y que son:

Luís Massot, Esteban Vilanova, Fortunet, Hijos de J. Massot, Puig París, Juan Imbert, Costa Ferrán, Juan Mas y Jaime Navarra.

El primero con medalla de oro; de plata, el segundo; de bronce los otros tres, y mención el resto.

MAÑANA se tira la novillada. Esperemos que sea otro éxito de afluencia para la ciudad.

Vila Sabater DENTISTA

FIGUERES

LOS partidos jugados los días de ferias contra el F. C. Barcelona obtuvieron los siguientes resultados:

Un empate a un goal el primer día y una victoria barcelonesa el segundo: 2 a 0.

Visado por la censura

De la COMARCA

DE CADAQUÉS

Carai! Carai! Sol Ixent! Quin modo de volguer pendre'ms el pell! Quan tots esperàvem que ens serviria el plat fort que ens havia anunciat en el seu número 163, i fèiem càbales per veure de quins sortilegis se valdria per fer-nos veure lo blanc negre i lo negre blanc, ve el número 164 i ens trobem amb un plat d'ensiam i encara amanit d'embusteries. Vaja, vaja, que si no en sap més, plegui el ram.

Prou, com que ens havia obert la gana de notícies, per tal de satisfer-la, ens vam dirigir a l'Ajuntament per veure si fent de rata de llibreria podíem assabentar-nos, de lo que Sol Ixent no ens aclarava. La sort ens va afavorir i allí vàrem apendre: Que l'Ajuntament presidit per el Sr. Serriñana, obligat per la Llei a construir un Matadero, va fer l'any 1926 un emprèstit de 13750 pessetes (no 15000 com diu el Sol Ixent) al 5 per cent d'interès i amortitzable en 14 anys; de manera que els que varen deixar els diners (siguin uns o siguin altres que això al poble no l'interessa saber ho) cobrarien en 14 anys el seu capital i a més el cinc per cent d'interès del que tinguessin desemborsat. Com a garantia del préstec que obliga la Llei a senyalar-se van posar els ingressos del Matadero, lo que és molt natural, puix no hi ha ningú que deixi diners a un Municipi sense una garantia efectiva. I que al senyalar aquesta garantia per pago de l'amortització, i interessos anaven drets, ho han probat els fets, o sigui que havent arribat a administrar la vila un Ajuntament com el presidit per en Salvi Rubiés (fet per el Sr. Chamorro) malgrat la garantia dita, han deixat sense pagar l'amortització i els interessos de l'any 1929!!

Què la renda del Matadero és de 9000 pessetes? On ho ha llegit? Millor que fos així; però dels llibres de Caixa es despena que l'any que ha produït més han sigut 6676'70 pessetes netes.

Què l'Emprèstit del Matadero ha sigut un dogal per el poble? Tant burro és que no sap ni sumar ni restar? Els datos dels llibres de comptabilitat de l'Ajuntament donen els següents resultats:

Renda neta total del Matadero desde 1.er de Juliol 1925 al 31 desembre 1929: 28720'96 pessetes.— Amortització pagada: 3500.— Interessos: 2156'65.— Amortització: 1000.— Interessos: 512'50, que va deixar pendents de pago en Salvi Rubiés l'any 1929.— Total 7169'15.— Resta net: 21551'81 pessetes.

Si d'aquesta quantitat en treuen 11700 pessetes que s'haurien cobrat dels carnicers per concert a raó de 2600 pessetes anyals com abans, queda un benefici net

— Merceria Novetat —

CASA MONELL

Besalú, 15

(sempre nou)

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 5 pral.

FIGUERAS

per l'Ajuntament de 9851'81 pessetes que han beneficiat el pressupost. De dogals com aquest, cada poble en voldria tenir una carretada. I això són números comprobables sempre. No són «macanes» com les que publica Sol Ixent, que ningú les entèn, ni ells tampoc.

Buscant, buscant, a casa la vila hem vist una còpia d'un certificat que el Sr. Interventor de fondos municipals lliura al Sr. ex-alcaldé en Moisès Serriñana; diu aquest certificat que al fer-se càrrec de l'Alcaldia el Sr. Serriñana, hi havia un dèficit real de 1476'70 pessetes, i que quan en va sortir i va entrar el Sr. Rubiés hi havia un «superàvit» real de 1540'80 pessetes (això després d'haver descomptat de les 3346'93 pessetes efectives que li varen entregar i de les 2374'78 pessetes pendents de cobro, les 2985'76 pessetes que va deixar pendents de pago per resultes, o siguin quantitats no vençudes, però dintre del Pressupost de 1928, (i repetim que això són números comprobables, no «macanes» com les de Sol Ixent.

Diu també el mateix certificat que dintre de l'actuació de l'Ajuntament presidit per el Sr. Serriñana, el reparto d'utilitats (vulgo consums), que era de 11677'56 pessetes l'any 1923-24 se va rebaixar a pessete 8348'56 que era l'any 1928 (per obra i gràcia d'aquella operació financiera tant desastrosa que segons el Sol Ixent va endogalar i escanyar al poble.) Tot això diu el certificat que porta la firma del Sr. Ramon Jordà, interventor dels fondos municipals, i que hem pogut comprovar s'ajusta a la veritat.

I remenant llibres de la gestió del Sr. Salvi Rubiés, hem llegit coses veritablement edificants. Hem vist que per el transport de quatre faroles, pesant uns

quatre cents quilos, de Barcelona a Cadaqués (175 quilòmetres) s'havien pagat al concejal Sr. Juncà 225 pessetes (a 550 pessetes la tonelada), molt més de lo que costaria per donar la volta al món amb servei ordinari. Que una gorra per agutzil i una altre per el sereno, amb insignies, havien costat 119 pessetes (ja són gorres!!) i moltes altres coses que prometem publicar en el següent número de LA GALERIA, puix avui ja ens hem allargat massa.

—Dies passats va marxar a Barcelona a fixar-hi la seva residència, Anton Julià, Director de Sol Ixent, cap de brot, ex-espardenyer, ex-barber, ex-peixataire, ex-agutzil (prou d'estornuts!) Per cert que el dia de la seva marxa, ens va estranyar no veure a ningú de la seva «quadrilla» a despedir-lo. Sols el va despedir una pobre dona, amb tota mena d'improperis, a la que, segons sembla, havia fet alguna mala freta. Bon vent i barca nova, que vol dir...

—La situació econòmica de la vila, dolenta; l'oli es ven a baix preu; el vi també; d'anxova i sardina ni senyal; la collita propera d'oli serà nula. Mal any per tots els que tenen de viure amb la suor del seu front.

I fins al número vinent.

PICA PICA.

Tipografia IDEAL, Muralla, 4-Figueras

COMPRESUS CALZADOS EN

“EL GLOBO”

Consultori Mèdic-Quirúrgic **JUBERT**

MALALTIES DE LES CRIATURES - - - MALALTIES DE LA PELL
CIRURGIA INFANTIL - - CIRURGIA DELS OSSOS - - DIAGNÓSTICS

Traslladat: Plaça Constitució, 7, pral.

G I R O N A

M. CAMPS DALFO

Fábrica de bebidas gaseosas

Exclusiva "champanilla"

Cerveza de las mejores marcas

Pasteurizada con maquinaria moderna

La Junquera, 27

Figueras

● ● GLORIA ● ●

Aparatos de radio directos a la corriente por 480 pesetas
Incluido altavoz - Resultados sorprendentes - Demostraciones

a Fotografía TORT

Monturiol, 18

FIGUERAS

Caamaño, 17

RADIO ATWATER KENT

Gramófonos

● Discos

● Artículos Fotográficos

Fàbrica d'articles de
Lampisteria i Llauneria

Silveri Navarra

ESPECIALITAT AMB TOTA CLASSE DE
LLUMS PER A GAS ACETILENO

Venta al major i detall

Sucursal a Llansà

Perelada, 7

FIGUERES

La Ferreteria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona, 25 li ofereix

LAVABOS

calitat estrangera, a

85 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus
sense competència. —Concessionari del
«Consorcio del Plomo en España»

LICEO "MONTURIOL"

Calle Pep, 9 y 11 - Tél. 166

FIGUERAS

CENTRO DE ENSEÑANZA FUNDADO EN 1913.

Los éxitos alcanzados por este Centro son la prueba más elocuente de la índole de la labor pedagógica desarrollada en él durante sus diez y seis años de existencia.

Excelente presentación.—Profesorado competente, titular.—Seriedad máxima.—Disciplina por conocimiento de la naturaleza psíquica del alumno.

Internos, medio pensionistas y externos.

Clases a señoritas en locales aparte.

Manufacturas Cuero Tosas S. A.

TOSAS

MARCA REGISTRADA

Surtidos al cromo especiales, Correas, Tiretas, Cables, Tacos, Tiratacos, y todos los artículos en cuero crudo y curtido para

: : : : la industria : : : :

Despacho en Barcelona:
AUSIAS - MARCH, 21, PRAL.
Teléfono: 13874

FÁBRICAS EN BLANES:
(Provincia de Gerona)
Teléfonos: 15 y 32

Banco de Crédito Ampurdanés

S. A.

Corresponsal de los Sres. Soler y Torras Hnos.

Efectúa todas las operaciones que integran la

BANCA - BOLSA y CAMBIO

SANT PERE DE RODA

llamados.—Doy fe.—Narciso Gay.—Fr. Joaquín Cros, Prior.—José Pascual.—Ante mí, Manuel Díaz.

“La doy igualment de quedar en clase de depósito en poder del Cura Párroco, Sacristán de esta villa, el Copón de plata, un cáliz de ídem con patena dentro, y la custodia con su vericle así bien de plata. I para que conste, lo noto por diligencia, que firmo —Díaz, Escribano.

“Doy no menos fe yo, el Escribano, de haberse sellado la cerradura de la puerta principal de la Iglesia del monasterio de que se trata, para que sea respetada de todos generalmente. Lo que noto también por diligencia.—Díaz, Esno.

“En la villa de Figueras a los catorce de agosto de mil ochocientos treinta y cinco, don José Pasqual, Teniente de Infantería y segundo ayudante de la plaza de San Fernando de esta villa; constituido personalmente en unión con el Rdo. D. Salvador Dresaire, párroco interino de la citada plaza; el Rdo. D. Segismundo Pujol, Sacristán obrero de la Iglesia Parroquial de dicha villa, y conmigo el Escribano, ante la puerta principal de la Iglesia del monasterio de monjes Benedictinos de la referida villa, a fin de entrar en la misma iglesia para hacer formal entrega a los nombrados Rdos. S. S. insiguiendo orden verbal del M. I. S. Gobernador de la propia villa, de las ropas i efectos, se ha observado, por todos los S. S. presentes al acto faltar el sello, que según consta de la diligencia que precede, se había puesto en la cerradura de la puerta que se trata de abrir. De lo que yo el Escribano doy fe.”

Per lo que es despren en un segon inventari del volumínos document, es trobà a faltar nombre important d'efectes que desapareguen sense deixar el més lleu indici de petja.

El reste de tot ço que no s'emportaren els qui es donaren la manya de fer saltar el segell del pany, fou tramès a Girona pels comissionats d'Arbitris d'Amortització.

* *

En virtut de l'acta de donació de Gausfret, comte del Rosselló, que deia clarament que les terres adjudicades al cenobi, serien de propietat seva mentre aquest practiqués la Regla de Sant Benet,

ANTONI PAPELL

En l'any 1825 fou nomenat abat de Sant Pere de Roda, en Josep de Ferrer, que arreglà l'església i l'arxiu del monestir. El visitador de l'Ordre, Fr. Lluís de Fluvià, abat de Banyoles, diu que es guardaven encara al cenobi 32 casulles, 9 capes, 7 dalmàtiques i varis objectes del culte.

El cabilde estava constituït en la forma següent:

Fr. Josep de Ferrer, abat.

Fr. Joaquim de Ros, Prior i Obrer.

Fr. Esteve Clarella, Pieter.

Fr. Josep de Puig, Almoïner.

Dr. Fr. Ramon Bertrana, Hostatger.

Fr. Bru Ribot, paborde de Llansà.

Fr. Domènec Güell, Sagristà.

Fr. Felicià Noguier, paborde de Vilademat.

Fr. Josep Dalmau, Cellerer.

Fr. Ramon de Mena, Cambrer.

Fr. Antoni Folcrà, Enfermer.

Fr. Pau Carig.

La llei d'exclaustració fa que el cenobi benedictí de Sant Pere de Roda, de tant admirable i exemplar història, s'extingeix definitivament en l'any 1835. El seu últim abat, Josep de Ferrer, es quedà a viure a Figueres.

El Comissionat d'Arbitris d'Amortització de la Subdelegació de Figueres, procedeix a fer inventari de tot ço que conté el convent. El document és com segueix (1):

“En la villa de Figueras, a los tres de agosto de mil ochocientos treinta y cinco: D. Narciso Gay, Regidor en orden tercero del Iltre. Ayuntamiento de esta villa, comisionado por el Iltre. Sr. Gobernador de la misma y su Corregimiento, insiguiendo el oficio que el propio Iltre. Sr. le ha dirigido en el día de hoy se ha conferido con asistencia de don José Pasqual, teniente de Infantería y segundo Ayudante de la plaza de San Fernando de la repetida villa y de mí el suscrito Escribano, al monasterio de monjes benedictinos de la espresada villa, a fin de proceder a la formación del correspondiente

(1) Propietat de D. Eduard Rodeja Galter.

diente inventario de los efectos pertenecientes al propio monasterio, y habiéndose hallado presente en él, previo recado que se le ha dado, don Joaquín Ros, Obrero y Prior del espresado monasterio, en defecto del M. S. S. Abat, que se halla enfermo, se ha procedido a la descripción de los muebles y efectos que se han encontrado y resulta que consisten, a saber:

“En el altar mayor de la Iglesia del mencionado monasterio.— S. Pedro, S. José y Sta. Escolástica. La credencia y sacario con cortinas dentro de él de damasco. Un Santo Cristo y sacris ordinarios. Las Toallas de rúbrica. Dos frontales a dos caras costeados por el mismo Sr. Prior. La lámpara de latón. Dos damascos en el presbiterio. Dos sifiales. Una grada de madera. Una mesa y una campanilla de cobre.

“Altar de S. Benito.—San Ildelfonso y S. Gregorio. Cuatro candeleros. Un Santo Cristo. Sacris y toallas de rúbrica. Dos grandes cuadros y otro pequeño que el susodicho Sr. Prior ha manifestado pertenecer al Monje D. Bruno Ribot.

“Altar de Santo Tomás.—Un Cristo. Dos candeleros, sacris y toallas de rúbrica.

“Altar de la Virgen del Rosario.—Santa Isabel y Santa Lucía. Cuatro candeleros. Sacris y toallas de rúbrica.

“Altar de la Virgen de la Cueva.—San Pablo y San Antonio Abad. Un Santo Cristo. Dos candeleros. Sacris y toallas de rúbrica.

“Altar del Santo Cristo.—Una Virgen de los Dolores, costeada por el susodicho Sr. Prior. Cuatro candelabros. Sacris y dos toallas.

“Hay en la Iglesia un facistol para cada altar.

“Cuatro bancos grandes con respaldo y ocho pequeños sin él.

“Un confesionario. El órgano.

“En el coro.—Las sillas con sus arrodilladores. Tres sifiales y dos almohadas. El facistol con cuatro libros de coro y un misal.

“En la Sacristía.—Una mesa, un cajón y un armario que contiene cinco misales y siete cuadernos de requiem. Dos ordinarios. Uno en cuarto y otro en octavo. Un armario y dentro de él se ha hallado un dosel de damasco blanco. Una credencia plateada. Dos candeleros. Un San Benito pequeño. Dos bordones y una cruz de

hojadelata. La calderilla e hisopo también de hojadelata. El incensario de lo mismo.

“Hay en la misma sacristía: Un banquillo con respaldo. Las gradas y guarnición del monumento. Un cuadro de la Divina Pastora. Dos sin título. La Doctrina Apostólica. Una tabla de memoria y el candelero para colocar el cirio pascual y cuatro trozos de cirios grandes correspondientes al oficio de sacristán. Un Santo Cristo con cruz mediana. En una cómoda se han hallado: Tres capas, dos dalmáticas, dos planetas grandes, estola y cinco casullas, todo de seda negra, incluso una de terciopelo. Cuatro casullas de seda verde. Tres capas. Dos dalmáticas y cuatro casullas de seda carmesi. Cinco casullas y una capa ídem, morada y labrada. En otra cómoda: Tres misales. Unas vinagreras de cristal con el plato de hojadelata. Diez casullas. Tres capas y tres toallas de seda de varios colores. El palió, con sus varas y dos dalmáticas de colores. Nueve albas en roquetes. Treinta corporales. Trece singulos. Cinco cotas para los monaguillos. Una Virgen del Rosario pequeña. Tres bonetes. Se ha hallado además, el copón de plata, un cáliz ídem, con patena dentro y la custodia con su vericle de plata. Un armario y dentro de él se ha hallado una urna con dos ángeles para el monumento y un Niño Jesús con alba. Tres platos de plomo para poner vinagreras y tres copitas para las hostias.

Y finalmente, en el campanario, dos campanas, una grande y otra pequeña y el reloj con otras dos campanas que señala los cuartos y horas, y se halla también en el aposento del propio campanario, el túmulo. Cuyos muebles, efectos y demás descrito, se ha dejado en el mismo lugar en donde estaban colocados, habiéndolo cerrado y retirado las llaves el susodicho Sr. Ayudante de plaza para ponerlas a la disposición del M. I. Sr. Gobernador, junto con las llaves de la obra nueva, de la abadía de la primera casa de monges, como de la segunda y tercera, de un corral y de los dos portales; en cuyas habitaciones no se ha entrado por estar todas desocupadas. De todo lo que requerido, he formado este auto que suscriben los señores Comisionados arriba nombrados en unión con D. Joaquín Ros, siendo presentes por testigos Martín Giralt y Tomás Planadevall, ambos vecinos de la presente villa, al objeto

GRAN DEPÓSITO DE PIEZAS de Cemento Armado

Lavaderos portátiles desde 100 a 500 litros.—Depósitos para agua, vinos y alcoholes desde 100 a 1.000 idem.—Grandes tuberías de cemento portland para riegos y alcantarillados con existencias de 10 a 60 cm. de diámetro.—Fregaderas de granito de varias formas y medidas.—Lavamanos frontales y rinconeros.—Asientos para retretes de varias medidas y toda clase de objetos del Ramo.

FELIX TORRES-Muralla, 8 FIGUERAS (Ampurdán)

LUBRIFICANTES

“SILKOIL”

LOS MEJORES

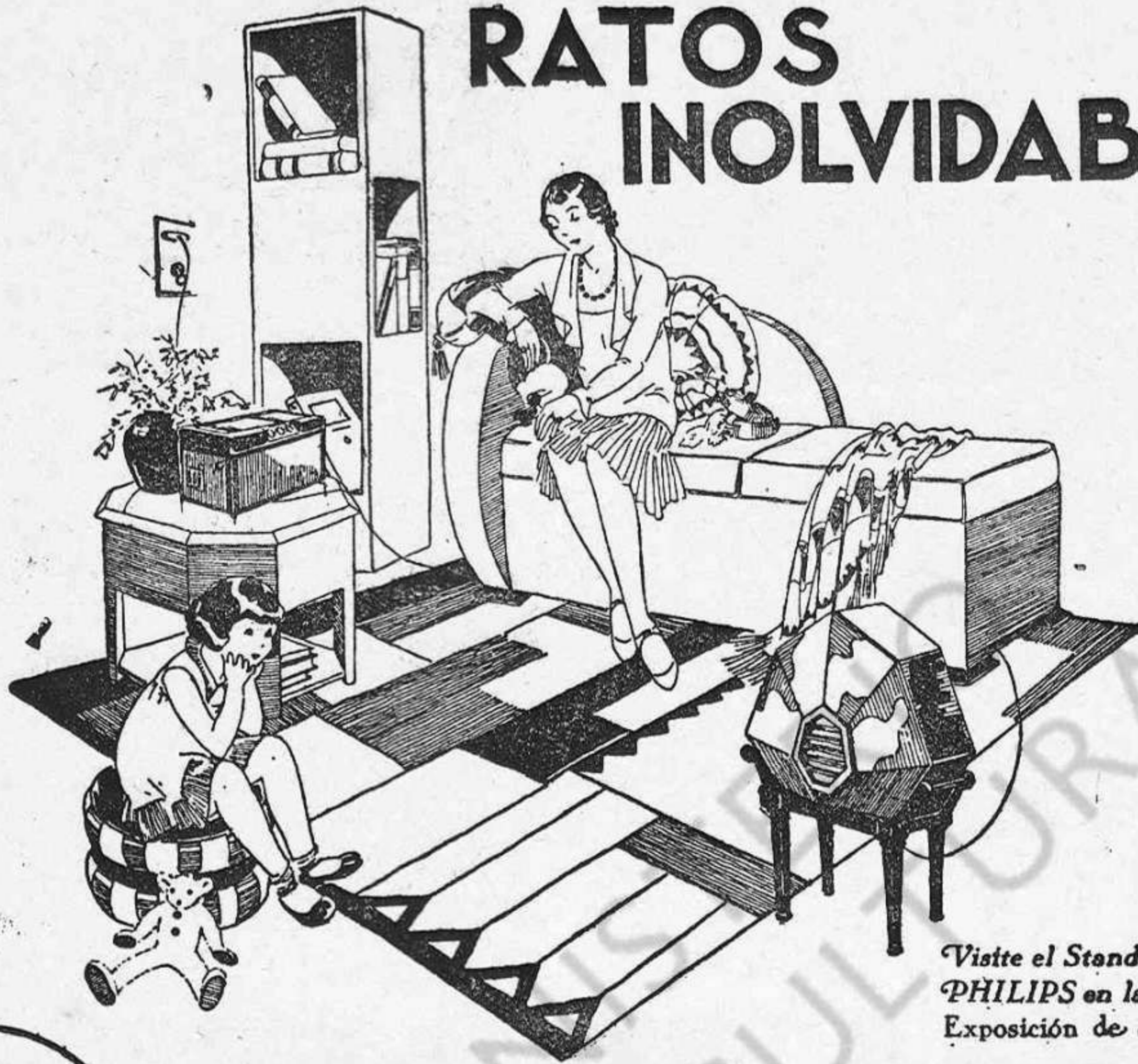
La mejor tubería a presión

URALITA

AGÈNCIA I DIPÒSIT
PER ALT EMPORDÀ

SALVI FÀBREGA
LASAUCA, NUM. 20 •• FIGUERES

RATOS INOLVIDABLES

Visite el Stand
PHILIPS en la
Exposición de Sevilla!

Ratos inolvidables de deleite espiritual proporciona a sus poseedores el RECEPTOR PHILIPS DE LUJO, CON ENCHUFE A LA LUZ Y CON ALTAVOZ ELECTRODINÁMICO. Los más grandes artistas dentro de cada hogar, con fidelidad asombrosa de reproducción y a través de un aparato que es realmente un objeto de arte.

Combinación de Lujo con altavoz electrodinámico 2013, derivatensiones y reproductor gramofónico, Ptas.

El Receptor PHILIPS de Lujo, ofrece las siguientes particularidades: Un solo botón de mando. Gran selectividad. Enchufe directo a la red del alumbrado. Amplificador de gramófono. Válvulas PHILIPS "Miniwatt", entre ellas la famosa "Pentodo".

PHILIPS

Pida a su proveedor una demostración gratuita, sin compromiso alguno, e infórmese sobre nuestro sistema de venta a plazos.

La PHILIPS RADIO tiene a gran honor poder comunicar los indiscutibles éxitos obtenidos por su receptor 2514 y 2511, elegidos como los dos mejores aparatos entre un gran número de concursantes competidores, por un Jurado de más de 200 personas durante la Exposición de T. S. H. de Checoslovaquia.

Estos aparatos son los preferidos por los personajes de la realeza; siendo poseedores de ellos, entre varios, el Príncipe de Gales, la Princesa María José de Bélgica y su padre, el Rey Alberto.

Por lo demás, el número de compradores de nuestros aparatos, es a diario constantemente progresivo.

Representante en esta ciudad:

Enrique Fábrega, Rambla, 11 - FIGUERAS